

INGEZONDEN.

HET SCHANDAAL DER TANDTECHNICI.

Met belangstelling las ik het artikel van den hoofd-redacteur, die de wijze waarop het tandtechnische wetje tot uitvoering is gekomen een schandaal heeft genoemd. Van 1903 tot November j.l. dus ruim 22 jaren heb ik de praktijk der mond-tandziekten uitgeoefend. Ik sta dus thans geheel belangeloos tegenover deze zaak.

Met aandacht heb ik gedurende die ruim 22 jaren de wijze gevo'gd, waarop de Regcering in ons land getracht heeft dit gedeelte van de genees- en heelkundige wetenschap in het belang van den algemeene gezondheidstoestand te behartigen.

Volkomen ben ik het met prof. VAN RIJNBERK eens, dat door de wijze waarop dit tandtechnisch wetje is uitgevoerd, zoowel letter als bedoeling er van in een bespottelijke licht geplaatst zijn en dat vooral ook hierdoor de geheele onverkwikkelijke kwestie zóódanige afmetingen gekregen heeft, dat het zoo niet langer mag blijven gaan en er naar krachtige maatregelen moet worden uitgezien. De weg door prof. VAN RIJNBERK aangegeven, n.l. intrekking van het wetje en opnieuw en ernstiger schifting, alleen, is m.i. een weg, waarop weder vele voetangels en klemmen liggen.

Bijna zeker zullen er weder bevoegdverklaringen gegeven of onthouden worden waarbij recht en billijkheid zullen ontbreken, doch ik vraag: waar gaan wij heen in Nederland, als men 140 à 150 personen heden bevoegd verklaart en morgen deze bevoegdverklaring weder intrekt? Hetgeen dan toch in zekeren zin het brandmerk geeft van door valsheid in geschrifte te hebben getracht zijn doel te bereiken? Bovendien mogen wij niet vergeten dat deze 140 à 150 personen op grond van de toegekende bevoegdheid zeker reeds 3 à 4 ton zullen hebben besteed aan het huren of koopen van duurere woningen en het op moderne wijze inrichten van werk- en ontvangkamers, als zal dit laatste zeker wel grootendeels op afbetaling met de Dental depôts zijn geregeld. Wie stelt men daarvoor aansprakelijk?

Doch deze dingen zijn slechts bijzaak als men de zaak, waarover het toch moet gaan, in een goede richting thans wil trachten te leiden. Om echter daartoe te kunnen komen geldt, dunkt mij ook hier dat waar genezen of geheeld moet worden, wij vooraf de oorzaak of de oorzaken van de ziekte of het gebrek moeten trachten op te sporen, willen wij den kans ontgaan, dat men ons het gezegde „le remède pire le mal”, voor den voet werpen kan. De eerste voorwaarde is dus de oorzaken op te sporen, door welke deze toestand is ontstaan en welke omstandigheden en personen daartoe aanleiding hebben gegeven.

Waar wij nu weten dat op het terrein der genees- en heelkunde de Regcering in Nederland steeds handelt op adviezen van deskundigen en van hen, die als zoodanig worden beschouwd, spreekt het van zelf, dat haar de verantwoordelijkheid niet kan of mag worden opgelegd en dat niet de Regeering, doch wij medici in de eerste plaats het zijn geweest, die door onze adviezen mede verantwoordelijk geworden zijn. De Regeering neemt de adviezen over in vertrouwen, dat deze volkomen eerlijk en zonder eenig bijoogmerk worden gegeven met slechts een enkel doel, bevordering der volksgezondheid, door vastlegging dezer adviezen in de wet.

Waar dit nu met betrekking tot de genees- en heelkunde en haar afzonderlijke afdelingen vrijwel steeds tot betere toestanden geleid heeft, is dit, bij wat wij onder mond- en tandgeneesheelkunde verstaan, niet het geval, en is het effect zeer betreurenswaardig, daar het tot toestanden heeft geleid, welke wij thans beleven. Om dit geheel duidelijk uiteen te zetten, zou te veel ruimte vorderen; ik bepaal mij dus er toe, slechts een paar punten aan te stippen.

Ik zeide, dat wij, medici, mede verantwoordelijk zijn. Hiermede bedoel ik, dat wij te lang, ja! veel te lang deze afdeling aan de verschillende kwakzalvers (prof. HOLLANDER c.s.) hebben overgelaten en ons geen voldoende rekenschap hebben gegeven van den grooten invloed op de spijsvertering, dien een goede behandeling

van mond en tanden heeft en wij dit gedeelte veel te lang, als minderwaardig hebben beschouwd.

De enorme vooruitgang van de kennis der physiologie en van de functies der spijsverteringsorganen hebben dit ons thans wel anders leeren inzien. Telkens toch komen er de laatste jaren en vooral den laatsten tijd mededeelingen van de resultaten, op dit gebied van onderzoekingen van de meest vooraanstaande mannen zoowel van ons land als van het buitenland, omtrent het innig verband dat er tusschen de ziekten van verschillende organen en de ziekten van mond en tanden bestaat. Toch meende men en meenen nog velen, dat voor de mond- en tand-genees- en heelkunde de geheele geneeskundige studie niet noodig is en door lessen en cursussen voldoende kan worden vervangen. Zoo werd het tandheelkundig instituut opgericht. Mijn meening is dat, zoo voor één afdeeling dan zeker voor deze de geheele geneeskundige studie gewenscht is. Thans krijgen de jongelui met eind-examen Gymn. of H.B.S. studentencursussen en na drie of vier jaren, gaan zij, na voldoende examen al standheelkundige — na 1913 — als tandarts in de praktijk en worden zij allen tevens voldoende bekwaam en ervaren geacht in de tandtechnische vakken om voldoende de tandprothese te kunnen toepassen. Hiermede echter niet tevreden hebben zij het weten te bewerken, dat ook de toepassing der tandprothese in de wet van 1913 werd opgenomen, waardoor aan hen alleen het recht daartoe wordt gegeven en waardoor dit zuiver technisch bedrijf tot mond en tandheelkunde is verheven. Hiervoor zijn — zoover mij bekend — niet wij medici, doch de tandartsen geheel verantwoordelijk.

Wat nu het opnemen in de wet van 1913 van den titel tandarts betreft, is dit niet zóó slim, doch als men leest, dat de titel mond-arts hun weinig of niets zegt en men uit het verslag hunner onlangs gehoudene buitengewone vergadering verneemt, dat zij voor hun opleiding noch het doctoraal noch het geneeskundig candidaats-examen gewenscht of voor hun opleiding noodig oordeelen, klinkt dat „tandarts” toch wel wat vreemd.

Daar ik echter weet, welke zware eischen — zoowel aan kennen als aan kunnen het tandtechnisch vak stelt en dat over het algemeen, zoowel de mondartsen als de tandartsen niet dan op zeer onvoldoende wijze dit bedrijf kunnen uitoefenen, doch, al zijn er enkelen, deze daartoe, naast den praktijk, geen tijd hebben, noem ik dat doen opnemen in de wet van 1913 niet alléén onverantwoordelijk maar een groot schandaal, tengevolge waarvan het zuiver geheel tandtechnisch bedrijf tot liquidatie dreigt te worden gebracht; en niet alleen schadelijk voor den algemeenen gezondheidstoestand doch gevaarlijk voor het leven, zooals onlangs door het zeer smartelijk overlijden van een gezond, sterk persoon van 29 jaar uit de gemeente Lunterp duidelijk is gebleken.

Op grond van het bovenstaande zijn mijns inziens de volgende conclusies niet zonder grond door mij genomen:

I. Op grond van de resultaten van de onderzoekingen van de meest vooraanstaande mannen — zoowel in ons land als in het buitenland — behoort de afdeeling van mond en tandziekten de haar toekomstige plaats, in de geneesheelkundige faculteit in te nemen en met de afzonderlijke afdeling te worden geëindigd. De thans aan het instituut zijnde leerlingen zullen echter hun studie moeten kunnen volbrengen.

II. Uit de wet van 1913 worde, zoodra mogelijk, de toepassing van de tandprothese weder verwijderd.

III. De tandtechnische vakken worden als zuiver technisch bedrijf overgelaten aan hen die zich daartoe geroepen en geschikt achten, doch het recht tot zelfstandige vestiging als zoodanig zal slechts worden verkregen door de noodige bewijzen van voldoende bekwaamheid en vaardigheid af te leggen.

Arnhem,
26 Juli 1925.

G. A. VAN GEIJTENBEEK,
Phil Nat. Dr. en mondarts.